

7/8265

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : B.19.0.HUK-610-[7/8265] 707
Konu : Yazılı Soru Önergesi

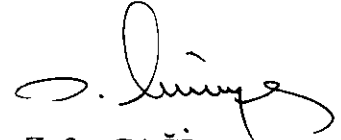
47175 2102 2012 03 TEM 00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/06/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-120.07[7/8265]-118364-72340 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Ankara Milletvekili Sayın Sinan Aydın AYGÜN tarafından verilen 7/8265 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi:
Başbakanlık

Ankara Milletvekili Sn. Sinan Aydın AYGÜN tarafından verilen 7/8265 sayılı yazılı soru önergesi:

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Mart ve Nisan 2012 aylarına ilişkin dış ticaret istatistikleri son Mart ve Nisan aylarında İran'ın Türkiye'den önemli ölçüde altın ithal ettiğini gösteriyor.

HS12 (GTIP) Sınıflamasına göre baktığımızda (710812000000 kodlu Altın –diğer işlenmemiş şekillerde olanlar, para yerine kullanılmayan) kaleminden İran'a yapılan ihracatın bu yıl Mart ayında 9 bin 13 kiloyu, Nisan ayında da 22 bin 581 kiloyu bulduğu gözleniyor.

Türkiye'nin İran'a bu kalemden yaptığı ihracat, 2009 yılının tamamında 1 kilogram, 2010 yılının tamamında 2,1 ton, 2011 yılının tamamında da 1 ton düzeyindedir.

2010 yılının tamamında tüm dünyaya 56 ton, 2011 yılının tamamında 30 ton altın satan Türkiye'nin 2012 yılında sadece Mart ve Nisan aylarında İran'a 31,6 ton olan altın ihraç etmesi dikkat çekmektedir.

Türkiye'nin Ocak-Nisan 2012 döneminde toplam 48 ton olan altın ihracatının yüzde 65,8'i İran'a yapılmıştır.

Sorular:

- 1- İran'ın bir anda Türkiye'den bu kadar büyük miktarda altın ithal etmeye başlamasının altındaki neden hakkında bilgi verir misiniz? Bu gelişmenin İran'ın içerisinde bulunduğu uluslararası koşullarla ilişkisi bulunuyor mu?
- 2- Türkiye, İran'a 22,6 ton altın ihraç ettiği Nisan 2012 ayında ilk kez İran'a karşı dış ticaret açığı vermemiş, aksine son yıllarda ilk kez 4 milyon dolarlık da olsa fazla vermiştir. Bu sonuç ister istemez akla "acaba Türkiye, İran'a ithalat borcunu altınla mı ödemektedir." sorusunu getirmektedir. Bakanlığınızın bu konuyla ilgili bir tespiti bulunmakta mıdır?
- 3- Geride bıraktığımız Mayıs 2012 ve içinde bulunduğumuz Haziran 2012 aylarında da İran'a altın ihracatı bu hızla devam etmekte midir?

Cevaplar:

Tablo-1'de yıllar itibarıyla İran ile dış ticaretimiz verilmiş olup, genel dış ticaretimize paralel bir şekilde tedrici bir artış gözlenmektedir.

Tablo-1

YILLAR İTİBARIYLA İRAN İLE TİCARETİMİZ (Milyon Dolar)		
Yıl	İHRACAT	İTHALAT
2002	334	921
2003	534	1.861
2004	813	1.962
2005	913	3.470
2006	1.067	5.627
2007	1.441	6.615
2008	2.030	8.200
2009	2.025	3.406
2010	3.044	7.645
2011	3.590	12.461

Tablo-2’de son iki yılda İran’la ticaretimize konu olan ilk 10 fasılın ithalat ve ihracat değerleri sunulmaktadır. Söz konusu Tablonun tetkikinden İran’a en büyük ihraç kaleminizi Elektriksiz Makinaların teşkil ettiği, içinde doğalgazın da bulunduğu Mineral Yakıtlar ve Yağlar faslının ise en büyük ithalat kaleminizi oluşturduğu gözlenmektedir.

Tablo-2

İRAN İLE TİCARETİMİZE KONU OLAN İLK 10 FASIL (Milyon Dolar)							
İHRACAT				İTHALAT			
GTIP Kodu	GTIP İkilî Adı	2010	2011	GTIP Kodu	GTIP İkilî Adı	2010	2011
84	ELEKTRİKSİZ MAKİNALAR	469	641	27	MINERAL YAKITLAR VE YAĞLAR	6.712	11.020
72	DEMİR VE ÇELİK	563	452	74	BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	305	478
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	155	225	39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	336	457
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	134	195	29	ORGANİK KİMYASAL MUSTAHSALLAR	38	100
44	AĞAÇ VE AĞAÇTAN MAMUL EŞYA	173	190	79	ÇİNKO VE ÇİNKODAN EŞYA	43	89
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	135	188	76	ALUMİNYUM VE ALUMİNYUM EŞYA	27	70
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	102	166	72	DEMİR VE ÇELİK	19	31
94	MOBİLYALAR, AYDINLATMA, R EKLAM LAMBALARI, PREFABRİK YAPILAR	96	116	28	İNORGANİK KİMYASAL MUSTAHSALLAR	4	30
55	SENTETİK VE SUNİ DEVAMSIZ LİFLER	68	101	78	KURŞUN VE KURŞUNDAN EŞYA	19	28
54	DOKUMAYA ELVERİŞLİ SUNİ VE SENTETİK LİFLER	90	94	31	GÜBRELER	0	28
Liste Toplamı		1.986	2.368	Liste Toplamı		7.504	12.332
Genel Toplam		3.044	3.590	Genel Toplam		7.645	12.461

İran ile olan işlenmemiş altın ticaretimize ilişkin veriler ise Tablo-3'te sunulmaktadır.

Tablo-3

710812 Fasılı İtibarıyla İran'la Olan Ticaretimiz (Milyon Dolar)				
GTIP Altılı Kodu	GTIP Altılı Adı	Yıl	İHRACAT	İTHALAT
710812	ALTIN (DİĞER İŞLENMEMİŞ ŞEKİLLERDE OLANLAR, PARA YERİNE KULLANILMAYAN)	2010	82,32	0
		2011	53,65	0
		2012 (Ocak-Nisan)	1.689,26	0